

FIKİH OKUMALARI

3. Kıran hacı: Her ikisine birden niyetlenerek, umre ve hacı bir ihramda birleştirmektir. Hac ayları içinde önce umre yapıp, ihramdan çıkmadan (aynı ihram ile) hac menâsikini de eda eden kimseler, “kıran hacı” yapmış olurlar.

Haccın yükümlülük şartları: Müslüman, akıl, buluğ ve hac yapmaya bedenî ve mali imkânların yeterli olmasıdır. Beden ve mali imkânın yeterli düzeyde bulunmasına yapabilme, güç yetirebilme anlamında “istitâat” denilir. İstitâat, haccın vucub şartıdır.

Ayrıca kişinin hac ile yükümlü sayılabilmesi ve hac yükümlülüğünün zimmetinde borç olarak sabit olabilmesi için belirtilen dört şarta ilave olarak, bu farizayı yerine getirecek vakte erişmiş olması da gerekir. Belirtilen tüm şartları taşıdığı hâlde, bu tarihten itibaren hacı ifaya elverişli zaman bulamadan yani hac mevsimine erişmeden ölen kişi hac ile yükümlü olmadan ölmüş kabul edilir.

Haccın edasının şartları genel hatlarıyla şunlardır: Sağlıklı olmak, yol güvenliği, yolculuğa çıkmayı engelleyen arızı bir engelin bulunmaması, kadınlara ilişkin olarak da yanlarında eşlerinin veya bir mahremlerinin bulunması ve iddet bekliyor olmamasıdır.

Haccın geçerli yani sahih olabilmesinin şartları: Hac yapmak niyetiyle ihrama girmek, özel vakit ve özel mekândır. İhram; hac veya umre yapmaya niyet eden kişinin, diğer zamanlarda mubah olan bazı fiil ve davranışları belirli bir süre boyunca yani hac veya umrenin rükünlerini tamamlayıncaya kadar kendi nefsine haram kılması anlamındadır. Bu yasaklar niyet ve telbiye anından itibaren başlar ki, zaten niyet ve telbiye ihramın rüknüdür. İhramın vacipleri ise mikat sınırını ihramsız geçmemek ve ihram yasaklarından sakınmaktır. Özel vakit ile kastedilen eyyamü'l-hac'tır. Özel mekan ise hac menasikinin yapıldığı Kâbe ve çevresidir.

DOLDURALIM

EDA EDİŞİ
İTİBARIYLA HAC

.....

.....

.....

Haccın rükünleri (farzları): Hanefîler'e göre haccın; ihram, arafat vakfesi ve ziyaret tavafı olmak üzere üç farzı vardır. Şâfiîler ise, bunlara saçları kısaltmayı veya tıraş etmeyi (halk veya taksîr) ilave ederek rükün sayısını beşe çıkarmışlar ve bu rükünler yerine getirilirken bir kısmında (ilk üçünde) sıraya riayet etmenin de farz (rükün veya şart) olduğunu söylemiş-